

ytres, at Ansvarret ikke skjønes retfærdigen at kunne gaae over paa Forlæggeren eller Commissionshandleren, naar den navngivne Forfatter eller Udgiver inden 3 Maanedes efterat Skriftet er udkommet enten afgaaer ved Døden, eller ikke længere er tilstede, saaledes at Statens dømmende Myndighed kan naae ham, ligesom det derefter tilføies, at man ikke billigen kan fordrø videre, end at den, der staaer i et af de mere underordnede Forhold til Skriftet, skal sørge for at have Gñ for sig, der er navngiven paa Skriftet enten som Forfatter eller Udgiver, og som, hvis han ikke er tilstede, naar Sagen anlægges, dog ialtsald paa den Tid, Skriftet udkom, havde Bopæl her i Riget. Det er her nærmest den personlige Tilstedeværelse, hvortil der sigtes, og det er derhos klart, at, naar der paa Skriftet var navngiven en Forfatter, som paa stod, at Navngivelsen var stæet ham aldeles uvitterligt, saa kunde man ikke si, at Udgiveren eller Bogtrykkeren havde en Mand for sig (Dankier: Nei!) Det glæder mig at høre, at dette stemmer med de ærede Forslagsstilleres Mening; men jeg maa da tillade mig at bemærke, at det ingenlunde tydeligt fremgaaer af den valgte Redaction. Thi vel nævnes i den første Passus af Paragraphen „Den, der paa Skriftet har navngivet sig som Forfatter, men i den næste Passus hedder det: „er ingen saadan Forfatter nævnt“; der staaer ikke: „har ingen saadan Forfatter navngivet sig“ e. d. (Dankier: Det kan der ikke). Dersom der virkelig paa Skriftet er nævnt en Forfatter, som er i det Tilfælde, at han, da Skriftet udkom, havde fast Bopæl her i Riget, saa er, efter Bogstaven, selv om han nægter at have givet sit Samtykke til, at hans Navn er blevet anført paa Skriftet, den Betingelse ikke tilstede, hvortil de øvrige Bedkommendes subsidiaire Ansvar knytter sig, og som er betegnet ved Ordene: „er ingen saadan Forfatter nævnt“; thi Ordet „saadan“ kan, efter den naturlige Sammenhæng, ikke henføres til Udtrykkene: „der paa Skriftet har navngivet sig som Forfatter“. I ethvert Fald er Redactionen uklar, og jeg troer derfor, at der behøves nogen Forandring. Men idet jeg nu altsaa forudsætter som givet, at Beviis-

byrden i det omhandlede Tilfælde ikke skal paahvile Den, der paataaler Skriftet, være sig det Offentlige eller Privatmand, men derimod maa paaliggende Den, som vil frigjøre sig for det subsidiaire Ansvar, saa skal jeg endnu tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Forslagsstillerne her i en vis Henseende have skærpet det tidligere Forslag, nemlig forsaavidt den peremptoriske Frist af 3 Maanedes, som var sat i Stedet for en Frist af 6 Maanedes i Regjeringens oprindelige Udkast, ikke er optagen i det foreliggende Forslag. Nu er det vist, at denne Frist fornemmelig har Betydning med Hensyn til Indestaelsen for den personlige Tilstedeværelse, men det turde dog fortjene at overveies, om ikke en saadan peremptorisk Tidsgrænse kunde bestemmes ogsaa med Hensyn til Ansvarligheden for, at den navngivne Forfatter var rette Bedkommende; thi det kan dog ikke nægtes, at det er billigt, og fra flere Sider kunde være meget ønskeligt for dem, hvem det subsidiaire Ansvar efter Loven skulde paahvile, at der var en peremptorisk Grænse for Ansvarspilten i den ommeldte Henseende, da det Beviis, de i Benægtelses Tilfælde kunde have at føre imod den navngivne Forfatter, muligen kunde blive vanskelige, jo længere Tid der hengik. Jeg nævner dette blot som Noget, som kunde være Gjenstand for nærmere Overveielse.

Hvad jeg saaledes har tilladt mig at bemærke med Hensyn til Forfatteren, maa useilbarligen ogsaa gjælde om Udgiveren (Ja!), ligeledes om Forlæggeren eller Commissionshandleren (Ja!), og endeligen ogsaa om Bogtrykkeren (Nei!). Jo, netop; thi han kan, ligesom de Øvrige, kun frie sig for Ansvar ved at paavise en nærmere ansvarlig Person, og i Benægtelsestilfælde oplyse, at denne er den rette Bedkommende (Ja!). Det er alene dette, hvortil jeg her sigter, men det er ikke ganske klart af Paragraphen, hvorimod det var tydeligere efter den oprindelige Redaction. — Endvidere maa jeg ansee det for givet, og jeg troer ikke, at derom kan være deelte Meninger, at, ligesom det til Forfatterens Ansvar forudsættes, at han skal være navngiven paa Skriftet, saaledes maa dette ogsaa være en Betingelse med Hensyn til Udgiveren, saavel som til